

Foto na titulní straně:

Skleněný medailonek lisovaný do formy, Benátky, 13. století, 2,5 × 3,0 cm,
UPM inv. č. 11 958 (© Uměleckoprůmyslové museum v Praze, foto Gabriel Urbánek).

Ke studii Heleny Brožkové a Hedviky Sedláčkové.

Glass medallion pressed into a mould, Venice, 13th century, 2,5 × 3,0 cm,
UPM inv. No. 11 958 (© Museum of Decorative Arts in Prague, photo Gabriel Urbánek).

To the study by Helena Brožková and Hedvika Sedláčková.

STALETÁ
PRAHA

Staletá Praha
Das jahrhundertealte Prag
Prague through the centuries

Staletá Praha XXXVI / 2020 / číslo 2

Recenzovaný časopis pro národní kulturní dědictví, památkovou péči, archeologii a dějiny umění v Praze.
Vydává Národní památkový ústav, územní odborné pracoviště v Praze, státní příspěvková organizace.

Časopis je v Seznamu recenzovaných neimpaktovaných časopisů vydávaných v ČR
a v mezinárodních databázích SCOPUS a EHRI PLUS.

Vychází 2× ročně.

Sídlo a IČ vydavatele:

Na Perštýně 12
CZ – 110 00 Praha 1

IČ: 75032333

tel.: 234 653 100

e-mail: staletapraha@npu.cz

www.staletapraha.cz

© Národní památkový ústav,
územní odborné pracoviště v Praze

Pokyny pro autory a seznam zkratek na
<http://www.staletapraha.cz>
Vyšlo v Praze, 31. 12. 2020

Evidenční číslo MK ČR E 19301

ISSN 0231-6056

Vedoucí redaktor: Jarmila Čiháková

Redakční rada:

Jarmila Čiháková, Sławomir Dryja, Petr Fidler, Josef Hájek, František Kašička, Vojtěch Kašpar, Karel Kibic, Martin Nejedlý, Karel Nováček, Jaroslav Podliska, Michael Rykl, Pavla Savická, Petr Sommer, Michal Starski, Ondřej Šefců, Helga Turková

Technická redakce: Jarmila Čiháková, Andrea Holasová

Korektury: Petra Stejskalová, Helena Čížinská

Překlad: Jindřich Noll (NJ); Linda Foster (AJ)

Layout: Johana Křepelová

Sazba a grafická úprava obrazových příloh: Stanislava Babušková

Tisk: Nová tiskárna Pelhřimov, spol. s r. o.

Autoři obrazových příloh:

František Adámek, Alena Albrechtová, Antonín Alexander, Pavla Alušíková Dostalíková, Stanislava Babušková, Ladislav Bartoš, Gabriela Blažková, Helena Čížinská, Zuzana Čížinská, Linda Foster, Martin Frouz, Rusula Gambo de Acuña, Jan Gloc, Katharina Anna Haase, Přemysl Havlík, Jiří Hladík, Jakub Hlavatý, Kateřina Hubrtová, Petr Chotěbor, Martin Kalíšek, Kristýna Kalousková, Kateřina Knotová, Ondřej Kocourek, Matyáš Kracík, Šárka Křížová, Martin Musílek, Vanda Pincová, Anna Piskáčková, Lucie Raslová, Jakub Roskovec, Jindřich Růžicka st., Jana Růžicková, Hedvika Sedláčková, Matouš Semerád, Stanislav Tereba, Petr Uličný, Gabriel Urbánek

STUDIE

Majitelé – nájemci – podnájemníci

Topografické, hospodářské a sociální souřadnice nájemního bydlení ve středověké Praze

MARTIN MUSÍLEK 2

Typy nájemního bydlení na Starém Městě pražském prostřednictvím rozboru staroměstských berních knih a berních rejstříků z let 1427 a 1429 s přihlédnutím k bernímu rejstříku 1433/1434.

Středověké sklo ve sbírce Vojtěcha Lanny a v Uměleckoprůmyslovém muzeu v Praze

HELENA BROŽKOVÁ – HEDVIKA SEDLÁČKOVÁ 37

Prezentace sbírky středověkého skla v Uměleckoprůmyslovém muzeu s těžištěm v darech Vojtěcha Lanny, s proveniencí, analogiemi a vyobrazením k jednotlivým sbírkovým předmětům, zejména z oblasti dutého skla.

Motiv postavy tančící v podřepu na ozdobě z 8. století ze severního okraje Prahy

NAĎA PROFANTOVÁ – ANNA PLEVOVÁ 60

Na asfaltu náhodně ležící unikátní raně středověký článek z kování opasku byl podnětem pro drobnou materiálovou studii o skupině nálezů zejména z karpatské oblasti, které mají vztah dále na východ.

Kaple Božího Těla na Karlově náměstí v Praze

Forma, funkce, význam

PETR ULIČNÝ 70

Ojedinelá architektonická památka lucemburské doby, zaniklá před více než dvěma sty lety, stále vzbuzuje řadu závažných otázek jak ohledně její vnější i vnitřní podoby a jejího poměru k sousední samostatně stojící ostatkové věži, tak ohledně urbanistické geneze této části Nového Města, jejích ideových i formálních vzorů a významu ukazování císařských insignií a relikvií v kontextu duchovního života, festivit a politicko-mocenské reprezentace.

Raně novověké a novověké nálezy skel ze dvou odpadních jímek z vnitřního dvora Salmovského paláce v Praze

GABRIELA BLÁŽKOVÁ – ŠÁRKA KRÍŽOVÁ 95

Fragmenty skleněných předmětů, z typologického i chemického hlediska různých kategorií, vypovídají o náčiní používaném v 17.–18. století obyvateli sousedního Schwarzenberského paláce na Hradčanech.

Vývoj zástavby na parcele domu čp. 887/II v ulici Nekázanka jako příklad sekundární parcelace jednoho z bloků Nového Města pražského

MATOUŠ SEMERÁD – PAVEL TAIBL – MARTIN MUSÍLEK 120

Analýza archeologických a stavebněhistorických situací přináší nová zjištění ohledně vývoje středověké zástavby v dnešní ulici Nekázanka na Novém Městě pražském, kde můžeme identifikovat několik nově objevených pozůstatků měšťanských domů.

BIBLIOGRAFIE

Věstník Klubu Za starou Prahu (1910–2015) : Tematický rejstřík 143

AKTUALITY

Stavebněhistorické a operativní průzkumy a dokumentace provedené NPÚ ÚOP v Praze v roce 2019 155**První patro Velkopřevorského paláce na plánu z let 1725–1726 164****Kříž nad Huascaránem : Vzpomínka na tragédii expedice Peru 1970 166****In memoriam Ing. Jany Růžičkové 180****Patrick Julian Foster známý i neznámý 196**